

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА РАДА

УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Науково-дослідний інститут політичної регіоналістики

Факультет суспільних наук

Факультет історії та міжнародних відносин

НАЦІОНАЛЬНИЙ АРХІВ ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ в Празі

ПРЯШІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ у Пряшеві

Інститут політичних наук

Інститут історії

**ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КРАСЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ
імені ТИВОДАРА ЛЕГОЦЬКОГО**

Міжнародна експертна дискусія

**ВИТОКИ ДЕМОКРАТИЧНОГО ВРЯДУВАННЯ
НА ЗАКАРПАТТІ:**

**до 100-річчя від дня проведення
перших демократичних парламентських виборів у регіоні**

International expert discussion

«ORIGINS OF DEMOCRATIC GOVERNMENT IN ZAKARPATTIA»

(to the 100th anniversary

of the first democratic parliamentary elections in the region)

Ужгород, 22 березня 2024 року

(пл. Народна, 3, Ректорат УжНУ, Мала зала Вченої ради УжНУ)

Початок роботи: о 10.00 (за київським часом)

Робочі мови: українська, англійська, чеська, словацька, угорська

ВИТОКИ ДЕМОКРАТИЧНОГО ВРЯДУВАННЯ НА ЗАКАРПАТТІ

- ✓ **Мета заходу:** експертний аналіз умов та особливостей зародження й функціонування парламентської демократії на Закарпатті, підтримка демократії в Україні, а також вшанування історичної події – 100-річчя проведення перших демократичних парламентських виборів у історії регіону.
- ✓ **The purpose of the event:** expert analysis of the conditions and features of the birth and functioning of parliamentary democracy in Transcarpathia, support of democracy in Ukraine, as well as commemoration of the historical event – the 100th anniversary of the first democratic parliamentary elections in the history of the region.

Організаційний комітет:

Іван МИРОНЮК / Ivan MYRONIUK, проректор з наукової роботи Ужгородського національного університету, доктор медичних наук, професор / *Vice-rector for scientific work of Uzhhorod National University, doctor of medical sciences, professor.*

Маріан ТОКАР / Marian TOKAR, директор Науково-дослідного інституту політичної регіоналістики УжНУ, доктор наук з державного управління / *Director of the Research Institute of Political Regional Studies of Uzhhorod National University, Doctor of Public Administration.*

Федір ШАНДОР / Fedir SHANDOR, депутат Закарпатської обласної ради, завідувач кафедри соціології та соціальної роботи УжНУ, доктор філософських наук, професор, Deputy of the Zakarpattia Regional Council, Head of the Department of Sociology and Social Work of Uzhhorod State University, Doctor of Philological Sciences, Professor.

Юрій ДАНИЛЕЦЬ / Yurii DANYLET'S, доцент кафедри археології, етнології та культурології Ужгородського національного університету, кандидат історичних наук / *PhD, Associate Professor of the Department of Archaeology, Ethnology and Cultural Studies, Uzhhorod National University University.*

Давід ГУБЕНИЙ / David HUBENÝ, доктор філософії, архівіст Національного архіву Чеської Республіки в Празі (Чеська Республіка) / *PhD, archivář, Národní archiv ČR v Praze (Česká republika).*

Костянтин КУЦОВ / Kostiantyn KUTSOV, головний спеціаліст відділу збереження об'єктів культурної спадщини та музеїв департаменту культури Закарпатської обласної військової адміністрації, доктор філософії (PhD) в галузі історії та археології / *PhD, Chief specialist of the department of preservation of cultural heritage objects and museums of the department of culture of the Transcarpathian regional military administration.*

Ольга ШУМОВСЬКА / Oľha SHUMOVSKA, директор Закарпатського обласного краєзнавчого музею ім. Т. Легоцького / *Director of the T. Legotskyi's Transcarpathian Regional Museum of Local History.*

Регламент:

Вітальні виступи – до 3 хв
Виступи експертів – до 8 хв
Додаткові виступи – до 5 хв
Презентації – до 5 хв

Regulations:

Welcome speeches – up to 3 minutes
Speeches of experts – up to 8 minutes
Additional performances – up to 5 minutes
Presentations – up to 5 minutes

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО / WELCOME WORD

Іван МИРОНЮК / Ivan MYRONIUK, проректор з наукової роботи Ужгородського національного університету, доктор медичних наук, професор (Ужгород, Україна) / *Vice-rector for scientific work of Uzhhorod National University, doctor of medical sciences, professor (Uzhhorod, Ukraine)*

Роман САРАЙ / Roman SARAY, голова Закарпатської обласної ради (Ужгород, Україна) / *Chairman of the Zakarpattia Regional Council (Uzhhorod, Ukraine)*

Ольга ШУМОВСЬКА / Oľha SHUMOVSKA, директор Закарпатського обласного краєзнавчого музею ім. Т. Легоцького (Ужгород, Україна) / *Director of the T. Legotskyi's Transcarpathian Regional Museum of Local History (Uzhhorod, Ukraine)*

СЛОВО ДЕПУТАТА / DEPUTY'S WORD

Іванна КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ / Ivanna KLYMPUSH-TSYNTSADZE, Народна депутатка України, Голова Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу, Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України (2016 – 2019) / *Member of Ukrainian Parliament, Chair of Committee on Ukraine's Integration into the European Union, Former Deputy Prime Minister for European and Euro-Atlantic integration of Ukraine (2016 – 2019)*

Анатолій КОСТЮХ / Anatolii KOSTIUKH, Народний депутат України, керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Словацькою Республікою / *Member of Ukrainian Parliament, Head of the group for inter-parliamentary relations with the Slovak Republic*

Андрій ШЕКЕТА / Andrii SHEKETA, заступник голови Закарпатської обласної ради / *Deputy Chairman of the Zakarpattia Regional Council*

Федір ШАНДОР / Fedir SHANDOR, депутат Закарпатської обласної ради, завідувач кафедри соціології та соціальної роботи УжНУ, доктор філософських наук, професор / *Deputy of the Zakarpattia Regional Council, Head of the Department of Sociology and Social Work of Uzhhorod National University, Doctor of Philological Sciences, Professor*

ВИТОКИ ДЕМОКРАТИЧНОГО ВРЯДУВАННЯ НА ЗАКАРПАТТІ

ЕКСПЕРТНА ПАНЕЛЬ / EXPERT PANEL

Маріан ТОКАР / Marian TOKAR, директор Науково-дослідного інституту політичної регіоналістики УжНУ, доктор наук з державного управління (Ужгород, Україна) / *Director of the Research Institute of Political Regional Studies of Uzhhorod National University, Doctor of Public Administration (Uzhhorod, Ukraine).*

- Парламентські вибори як індикатор демократичного врядування на Закарпатті: традиції і практика / *Parliamentary elections as an indicator of democratic governance in Zakarpattia: traditions and practice*

Ігор ШНИЦЕР / Ihor SHNITSER, завідувач кафедри модерної історії України та зарубіжних країн УжНУ, кандидат історичних наук, доцент (Ужгород, Україна) / *PhD, Head of the Department of Modern History of Ukraine and Foreign Countries, Uzhhorod National University, Associate Professor (Uzhhorod, Ukraine).*

- Перша Чехословацька Республіка як острівець демократії в Центрально-Східній Європі міжвоєнного часу / *The First Czechoslovak Republic as an island of democracy in the Central-Eastern Europe of the interwar period*

Ален ПАНОВ / Alen PANOV, завідувач кафедрою міжнародної політики УжНУ, кандидат історичних наук (Ужгород, Україна) / *PhD, Head of the Department of International Politics, Uzhhorod National University (Uzhhorod, Ukraine).*

- Вхідження Закарпаття до складу ЧСР: плани, факти, домисли, оцінки / *Zakarpattia's entry into the Czechoslovak Republic: plans, facts, conjectures, estimates*

Юрій ДАНИЛЕЦЬ / Yurii DANYLETS, доцент кафедри археології, етнології та культурології Ужгородського національного університету, кандидат історичних наук (Ужгород, Україна) / *PhD, Associate Professor of the Department of Archaeology, Ethnology and Cultural Studies, Uzhhorod National University (Uzhhorod, Ukraine).*

- Вибори 1924 року на Підкарпатській Русі крізь призму релігії та церкви / *The elections of 1924 in Podkarpataska Rus through the prism of religion and the church*

Костянтин КУЦОВ / Kostiantyn KUTSOV, головний спеціаліст відділу збереження об'єктів культурної спадщини та музеїв департаменту культури Закарпатської обласної військової адміністрації, доктор філософії в галузі історії та археології (Ужгород, Україна) / *PhD, Chief specialist of the department of preservation of cultural heritage objects and museums of the department of culture of the Transcarpathian regional military administration (Uzhhorod, Ukraine)*

- Громадські організації як ознака демократизації суспільного життя та активізації участі громадян у суспільно-політичних процесах на Підкарпатській Русі / *Non-governmental organizations as a sign of democratization of public life and intensification of citizen participation in social and political processes in Podkarpataska Rus*

ВИТОКИ ДЕМОКРАТИЧНОГО ВРЯДУВАННЯ НА ЗАКАРПАТТІ

Чілла ФЕДИНЕЦЬ / FEDYNETS Chilla, старший науковий співробітник, HUN-REN Центр соціальних наук (Будапешт, Угорщина) / PhD, Tudományos főmunkatárs HUN-REN Társadalomtudományi Központ (Budapest, Magyarország).

- Угорські депутати та сенатори від Закарпаття у парламенті Першої Чехословацької Республіки / Kárpátaljai magyar képviselők és szenátorok az Első Csehszlovák Köztársaság parlamentjében

Давід ГУБЕНИЙ / David HUBENÝ, доктор філософії, архівіст Національного архіву Чеської Республіки в Празі (Прага, Чеська Республіка) / PhDr., PhD, archivář, Národní archiv ČR v Praze, Oddělení fondů státní správy z let 1918 – 1992 (Praha, Česká republika)

- Утворення та діяльність Комуністичної партії Чехословаччини на Підкарпатській Русі в 1919 – 1924 роках / Utváření a fungování Komunistické strany Československa na Podkarpatské Rusi v letech 1919 – 1924

Петер ШВОРЦ / Peter ŠVORC, доктор наук, професор Інституту історії Пряшівського університету в Пряшеві (Пряшів, Словацька Республіка) / PhDr., CSc, prof., Inštitút histórie, Filozofická fakulta Prešovskej univerzity (Prešov, Slovenská Republika).

- Євреї на Підкарпатській Русі та їх залучення до політики на початку 1920-х років / Židia na Podkarpatskej Rusi a ich vstup do politiky začiatkom 20. rokov 20. storočia

Імре САКАЛ / SZAKÁL Imre, доцент кафедри історії та суспільних дисциплін Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II, доцент (Берегово, Україна) / PhD, A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Történelem- és Társadalomtudományi Tanszékének docense, PhD, docens (Bereg-szász, Ukrajna).

- Парламентські вибори 1924 року та угорці Підкарпатської Русі / Az 1924-es törvényhozási választások és a kárpátaljai magyarok

Наталія МАРАДИК / Nataliia MARADYK, кандидат політичних наук, доцент Інституту політичних наук Пряшівського університету (Пряшів, Словацька Республіка) / PhD, associate professor of the Institute of Political Sciences of the University of Preshov (Preshov, Slovak Republic).

- Особливості розвитку партійної системи в Словацькій Республіці / Peculiarities of the development of the party system in the Slovak Republic

Юрій ОСТАПЕЦЬ / Yurii OSTAPETS, доктор політичних наук, професор, декан факультету суспільних наук УжНУ (Ужгород, Україна) / doctor of political sciences, professor, dean of the Faculty of Social Sciences, Uzhhorod National University (Uzhhorod, Ukraine).

- Електоральні процеси на Закарпатті (1994 – 2020): характеристика загальних особливостей та результатів виборів / Electoral processes in Zakarpattia (1994 – 2020): description of the general features and results of the elections

ВИТОКИ ДЕМОКРАТИЧНОГО ВРЯДУВАННЯ НА ЗАКАРПАТТІ

АРХІВНІ ПРЕЗЕНТАЦІЇ / ARCHIVAL PRESENTATIONS

Михайло МІСЮК / Mykhailo MISIUK, директор Державного архіву Закарпатської області (Ужгород, Україна) / *Director of the State Archive of the Zakarpatska oblast (Uzhhorod, Ukraine)*

- Документи ДАЗО про вибори на Підкарпатській Русі 1924 року / DAZO documents on the 1924 elections in Podkarpatska Rus

Михайло ДЖАХМАН / Mykhailo DZNAKHMAN, завідувач відділу новітньої історії та «Меморіального музею-кімнати А. Волошина» Закарпатського обласного краєзнавчого музею імені Т. Легоцького (Ужгород, Україна) / *Head of the department of modern history and the «Memorial Museum-Room of A. Voloshyn» of the T. Legotskyi's Transcarpathian Regional Museum of Local History (Uzhhorod, Ukraine)*

- Друковані агітматеріали виборів 1924 – 1939 років на Закарпатті із фондової збірки Закарпатського ОКМ ім. Т. Легоцького / Printed campaign materials for the 1924 – 1939 elections in Transcarpathia from the collections of the T. Legotskyi's Transcarpathian Regional Museum of Local History

Давід ГУБЕНІЙ / David HUBENÝ, доктор філософії, архівіст Національного архіву Чеської республіки в Празі (Прага, Чеська республіка) / *PhD, archivář Národní archiv ČR v Praze, Oddělení fondů státní správy z let 1918 – 1992 (Praha, Česká republika)*

- Розвиток Підкарпатської Русі в 1919 – 1924 роках / Vývoj Podkarpatské Rusi 1919 – 1924

Марія ЧОРНІЙ / Mariia CHORNIJ, завідувач сектору краєзнавчої літератури «Карпатика» Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету (Ужгород, Україна) / *Head of the regional literature sector «Carpatyca» of the Scientific Library of the Uzhgorod National University (Uzhhorod, Ukraine)*

- Вибори на сторінках крайової періодики 1920-х років / Elections on the pages of regional periodicals of the 1920's

ДОДАТКОВА СЕСІЯ / ADDITIONAL SESSION

Тетяна СЕРГІЄНКО / Tetiana SERHIENKO, голова Закарпатського товариства чеської культури, кандидат історичних наук (Ужгород, Україна) / *PhD, Head of the Transcarpathian Society of Czech Culture (Uzhhorod, Ukraine)*.

- Формування засад демократичного врядування на Закарпатті: документи та матеріали / Formation of the foundations of democratic governance in Zakarpattia: documents and materials

ВИТОКИ ДЕМОКРАТИЧНОГО ВРЯДУВАННЯ НА ЗАКАРПАТТІ

Суніль КУМАР / Sunil KUMAR, докторант Філософського факультету Карлового університету (Прага, Чеська Республіка) / *Doctoral student of the Faculty of Philosophy of Charles University (Praha, Česká republika)*.

- Шляхи до нації: порівняльний аналіз ненасильницького опору Махатми Ганді та демократичних ідеалів Томаша Масарика у формуванні незалежної Індії та Чехословаччини / *Paths to Nationhood: A Comparative Analysis of Mahatma Gandhi's Nonviolent Resistance and Tomáš Masaryk's Democratic Ideals in Shaping Independent India and Czechoslovakia*

Міхал ПЛАВЕЦ / Michal PLAVEC, Національний технічний музей (Прага, Чеська республіка) / *Národní technické muzeum (Praha, Česká republika)*.

- Часткова мобілізація восени 1921 року в Підкарпатській Русі. Повстання в селі Вишково / *Částečná mobilizace na podzim 1921 v Podkarpatské Rusi. Vzpoura v obci Vyškovo*

ПІДСУМКОВА ПАНЕЛЬ / SUMMARY PANEL

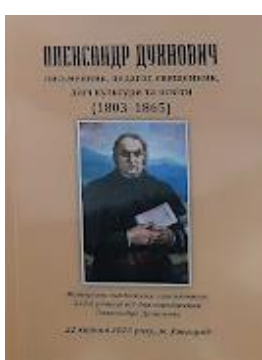
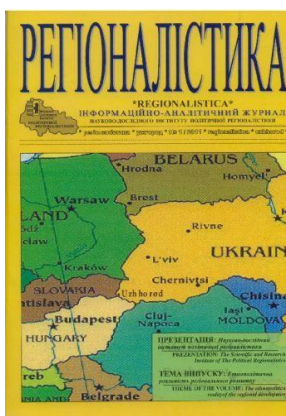
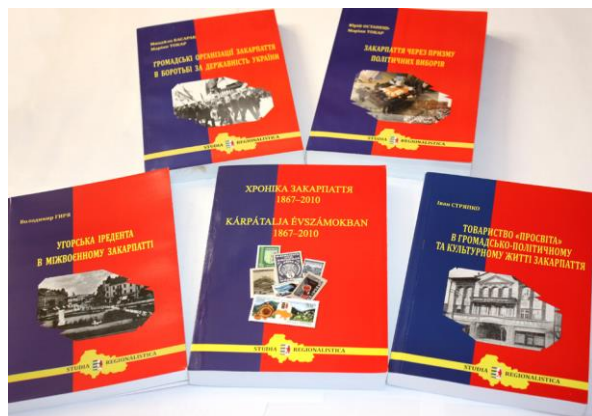
Дискусія, запитання, підведення підсумків роботи, акценти на подальшій співпраці, озвучення актуальних візій та планів на майбутнє в експертному середовищі / Discussion, questions, summary of work, emphasis on further cooperation, voicing of current visions and plans for the future in an expert environment.

У рамках відзначення 100-річчя від дня проведення перших демократичних парламентських виборів у регіоні відбудуться й інші заходи:

1. Презентація буклету / Presentation of the booklet (*Ужгород, пл. Народна, 3, Ректорат УжНУ, Мала зала Вченої ради УжНУ*).
2. Тематична виставка фондів Державного архіву Закарпатської області / Thematic exhibition (*Ужгород, пл. Народна, 3, Ректорат УжНУ, Мала зала Вченої ради УжНУ*).
3. Тематична виставка фондів сектору краєзнавчої літератури «Карпатика» Наукової бібліотеки УжНУ / Thematic exhibition (*Ужгород, пл. Народна, 3, Ректорат УжНУ, Мала зала Вченої ради УжНУ*).
4. Тематична виставка в Закарпатському обласному краєзнавчому музеї імені Тиводара Легоцького / Thematic exhibition (*Ужгород, вул. Капітульна, 33*).

Науково-дослідному інституту політичної регіоналістики Ужгородського національного університету – 15 років

науково-дослідний
ІНСТИТУТ
політичної регіоналістики

НДІ політичної регіоналістики УжНУ, Україна, Ужгород, вул. Університетська, 14, каб. 227